

Le vin herbé

muziek: Frank Martin

naar het verhaal van Tristan en Isolde

Chassé Theater: di 21 sep—20.30 uur (voorbespreking 19.45 uur)—Finntaxaal

proloog

Het ensemble kondigt de geschiedenis van Tristan en Iseut aan; een verhaal van grote vreugde en grote droefheid.

eerste deel – de liefdesdrank

scène 1

Iseut de Blonde wordt meegenomen in de boot naar Tintagel door de ridders van Koning Marc, aan wie ze is uitgehuwelijkt. Haar moeder maakt een liefdesdrank van kruiden, bloemen en wortels. Ze vraagt Branghien om met Iseut mee te gaan en ervoor te zorgen dat de aanstaande bruid en bruidegom de liefdesdrank op hun huwelijksnacht drinken. Ze zullen elkaar dan de rest van hun leven tot aan de dood liefhebben. De moeder dringt er bij Branghien op aan om de drank tijdens de reis goed te verbergen.

scène 2

Tot grote droefheid van Iseut voert het schip haar steeds verder weg van haar geliefde Ierland. Ze vraagt zich af waar ze mee naar toe wordt genomen en valt uit tegen Tristan die haar heeft weggehaald uit haar vaderland en niet eens als zijn eigen buit, maar voor een ander. Tristan wil haar troosten, maar Iseut roept uit dat ze nog liever zou sterven in haar eigen land dan leven in dat van koning Marc.

scène 3

Onderweg meert het schip af bij een eiland en gaan de zeelieden van boord. Tristan blijft bij Iseut op het schip en beiden krijgen dorst. Een kleine dienaar zoekt naar drinken en komt – zonder dat ze er erg in heeft – terug met de kruik met de liefdesdrank. Tristan en Iseut drinken er met volle teugen van. Op dat moment komt Branghien binnen, ontdekt de lege kruik voor de voeten van Tristan en Iseut, en ziet hoe die twee elkaar zwijgend aanstaren. Ze vervloekt zichzelf en het schip, wetende dat de liefdesdrank de dood van Tristan en Iseut zal betekenen.

scène 4

Het schip vaart verder richting Tintagel. Tristan wordt verteerd door zijn liefde voor Iseut en door schuldgevoelens jegens Koning Marc, die hem als een eigen kind heeft opgevoed. Hij weet dat Iseut hem, Tristan, nooit zal kunnen liefhebben.

scène 5

Iseut wil Tristan nog altijd haten, maar dat lukt haar niet. Beiden worden verteerd door tegenstrijdige gevoelens. Branghien slaat hen angstig gade; zij alleen weet welk kwaad is aangericht.

scène 6

Tristan gaat naar Iseut en vraagt haar wat haar zo kwelt. Zij antwoordt hem dat het haar liefde voor hem is. Tristan kan zich niet langer bedwingen en kust haar. Branghien ziet dit en onthult dat ze van elkaar zijn gaan houden door de liefdesdrank, die bedoeld was voor Koning Marc. Ze hebben uit de vervloekte beker zowel hun liefde als hun dood gedronken. Tristan accepteert dat hun liefde tot hun dood zal leiden. Die nacht geven Tristan en Iseut zich over aan de liefde.

tweede deel – het woud van Morois

scène 1

Iseut is koningin geworden en in het geheim ontmoet ze Tristan. Maar ze worden verraden en vluchten uit het kasteel van Koning Marc. Samen met Tristans trouwe vriend Kurwenal trekken ze diep het woud van Morois in.

scène 2

Koning Marc achtervolgt de geliefden en vindt hen in een met bloemen overdekte hut in het woud. Hij treft hen slapend aan, met een ontbloot zwaard tussen hen in. Hierdoor krijgt hij de indruk dat ze zich niet aan de lichamelijke liefde hebben overgegeven, en kan het niet over zijn hart verkrijgen om hen te doden. Hij plant zijn zwaard tussen de slapende geliefden in, zodat ze weten dat hij hen heeft gevonden en mededogen heeft getoond.

scène 3

Tristan is alleen in het woud, verzonken in gedachten. Hij beseft dat Koning Marc hen niet uit mededogen heeft gespaard, maar dat hij oprecht gelooft in de onschuld van Tristan en Iseut. Tristan voelt zich schuldig. Met zijn edel hart heeft Koning Marc zowel Tristan als Iseut heroverd. Door Tristans toedoen leeft Iseut als een horige in een hut, en niet als koningin naast Koning Marc. Tristan roept God op om hem de kracht te geven Iseut terug te brengen naar Koning Marc.

scène 4

Terwijl Tristan door het woud dwaalt, bekijkt Iseut de ring aan haar vinger die ze van Koning Marc kreeg. Ze beseft dat Koning Marc van Tristan hield en haar bescherming bood. Tristan zou zijn leven tussen andere ridders aan het hof moeten leiden, en niet omwille van haar - onder deze primitieve omstandigheden - in het woud.

scène 5

Tristan komt terug bij de hut met het zwaard van Koning Marc. Hij vertelt Iseut hoe Koning Marc ze heeft gespaard. Tristan wenst dat hij Koning Marc kan doen inzien dat hij Iseut nooit met schuldige liefde heeft bemind. Ze besluiten naar de kluizenaar Ogrin te gaan om God om genade te smeken.

derde deel – dood

scène 1

Tristan en Iseut leven gescheiden. Drie jaar lang ontvangt Tristan geen enkel nieuws van zijn geliefde. Dan besluit Tristan te trouwen met Iseut met de Blanke Handen, aan hem geschonken door de Hertog Hoël, vader van zijn vriend Kaherdin. Dit zal zijn dood betekenen.

scène 2

In een gevecht tegen Baron Bedalis loopt Tristan in een hinderlaag en raakt gewond door een steek van een vergiftigde lans. Hij voelt het leven uit zich wegstromen en hij wil Iseut de Blonde weerzien.

scène 3

Tristan vraagt zijn trouwe vriend Kaherdin om bij hem te komen. Iseut met de Blanke Handen vertrouwt het niet, en luistert achter de muur mee naar het gesprek dat zij voeren. Tristan vraagt Kaherdin om Iseut de Blonde op te zoeken en om haar mee terug te nemen, zodat hij haar nog één keer kan zien voordat hij sterft. Kaherdin krijgt Tristans ring mee. Hij heeft de opdracht om een wit zeil te hijsen als hij Iseut mee terug neemt en een zwart als

hij met lege handen komt. Zijn vrouw, Iseut met de Blanke Handen, hoort dit alles en valt bijna flauw.

scène 4

Het schip met Iseut de Blonde aan boord vaart richting Bretagne maar komt in een heftige storm terecht. Iseut bidt dat ze haar geliefde nog eenmaal kan zien, om samen met hem te sterven. Als de storm gaat liggen is het windstil en kan het schip niet verder varen. In de derde nacht droomt Iseut dat een kop van een groot everzwijn op haar schoot ligt, die haar jurk met bloed bevlekt. Op dat moment weet ze dat ze haar geliefde niet meer levend zal zien.

scène 5

Als het schip van Iseut de Blonde eindelijk verschijnt, is Tristan al te zwak om de wacht te houden aan de kust. Iseut met de Blanke Handen neemt wraak door te zeggen dat ze het schip met zwarte zeilen heeft zien aankomen. Drie keer roept Tristan de naam van zijn geliefde Iseut en bij de vierde keer geeft hij de geest. Vol van verdriet bedekken de ridders zijn lichaam met een lijkwade.

scène 6

Inmiddels is het schip aangekomen en gaat Iseut de Blonde van boord. Als zij de doodsklok hoort luiden vraagt ze wat hier de reden van is. Van een oude man krijgt ze te horen dat Tristan is overleden. Ze kan geen woord uitbrengen, en haast zich naar het paleis. De mensen op straat kijken de mooie vreemdelinge na. Als Iseut de Blonde bij het lichaam van Tristan aankomt, vindt ze daar een weeklagende Iseut met de Blanke Handen, die haar vraagt weg te gaan. Iseut de Blonde bidt tot God, gaat naast haar geliefde liggen, kust hem en sterft naast hem van verdriet.

scène 7

Als Koning Marc van de dood van de twee geliefden hoort, reist hij naar Bretagne en laat twee doodskisten maken. Hij neemt de lichamen van de geliefden mee terug naar Tintagel, waar hij ze aan weerskanten van de kapel laat begraven. 's Nachts groeit er een doornstruik met geurende bloemen uit het graf van Tristan, die neerdaalt in het graf van Iseut. Tot drie keer toe proberen de inwoners tevergeefs de struik te verdelgen. Koning Marc verbiedt de doornstruik voortaan af te snijden.

epiloog

Iedereen spreekt de hoop uit dat dit oude verhaal van minstrelen uit vervlogen tijden troost biedt aan ieder die lijdt aan de liefde.

dit seizoen nog te zien in het Chassé Theater:

vr 5 nov	20.00 uur	Stichting Internationale Operaproducties—Rigoletto (G. Verdi)
do 25 nov	19.30 uur	Opera Zuid—Der Rosenkavalier (R. Strauss)
vr 11 feb	20.00 uur	Stichting Internationale Operaproducties—Die Fledermaus (J. Strauss)
wo 23 mrt	20.00 uur	Stichting Internationale Operaproducties—Nabucco (G. Verdi)
do 14 apr	19.30 uur	Opera Zuid—Barbe Bleue (J. Offenbach)